به نام خداوند بخشنده مهربان			
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ایذه	آموزشگاه: خدیجه کبری	نمره:	مهر آموزشگاه
سوالات ارزشیابی نوبت اول	تاریخ آزمون: ۱۷ /۱۰/ ۱۴۰۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
نام درس: فارسی ۳	پایه: دوازدهم	رشته: علوم انسانی و تجربی	
نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	شماره کلاس:	
نام دبیر:	تعداد صفحه: ۳	تعداد سوال:۳۰	

ردیف		بارم
	الف- قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	با توجّه به عبارت و ابیات زیر، معانی واژگان مشخّص را بنویسید. الف- تا مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند ب- گفت: تا داروغه را گوییم، در مسجد بخواب گفت مسجد خوابگاه مردم بد کار نیست ج- عُصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شد. د-وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.	۱
۲	در بیت و جملات زیر، واژه های نادرست از نظر املایی را مشخّص کنید و درست آن ها را بنویسید؟ الف- باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خان نعمت بی دریغش همه جا کشیده. لب و دندان ثنایی همه توحید تو گوید مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی	۱
۳	در میان گروه های اسمی زیر، چهار واژه از نظر املایی نادرست است؛ آن ها ار اصلاح کنید. سنا و ستایش ـ تزویر و دورویی ـ تریاق و پادزهر ـ مُمد حیاط ـ دست عنابت ـ عار و ننگ ـ زماد و مرهم	۱
۴	با توجّه به بیت « تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست» : * معادل معنایی واژهٔ درون کمانک در بیت زیر را در بیت سوال مشخّص کنید. « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت » الف- نوع کاربرد « را » ..... ب- واژهٔ « دید » در مصرع دوم ، فعل ماضی مطلق یا ساده است. درست □ نادرست□	۰/۵
۵	در بیت « بنواخت ز خشم بر فلک مشت آن مشت تویی تو ای دماوند» ، ضمیر جدایی « تو» به ترتیب در کدام نقش دستوری به کار رفته است؟	۰/۵
۶	در بیت « تو مشت درشت روزگاری از گردشِ قرن ها پس افکند» به ترتیب ، چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی به کار رفته است؟ الف- دو ـ دو □ ب- سه ـ سه □ ج- دو ـ سه □ د- سه - دو□	۱
۷	در عبارت مقابل نمودار گروه اسمی « هفت فرسخ راه » را رسم کنید و نوع وابسته ی وابسته را مشخص کنید؟	۰/۵
۸	افعال مشخّص در بیت « سر من از نالهٔ من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست» را از نظر نظر معنا بررسی کنید، سپس بنویسید کدام یک، فعل اسنادی است؟	۰/۵
۹	زمان فعل های مشخّص شده را بنویسید. گفت : از بهر غرامَت، جامه ات بیرون کنم گفت: پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست	۰/۵
۱۰	در بیت « همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری» کدام جز جمله حذف شده و نوع حذف را بنویسید؟	۰/۲۵
۱۱	نوع حرف « و » را در بیت زیر مشخص کنید و بنویسید؟ ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	۰/۲۵

ردیف	سوالات درس فارسی صفحه دوم	بارم
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۲	مفهوم کنایی عبارت مشخّص در بیت زیر را بنویسید؟ گفت« آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه گفت: « در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست	۰/۲۵
۱۳	در مصراع « ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز » «مرغ سحر» و « پروانه » نماد چه مفاهیمی هستند؟	۰/۵
۱۴	در بیت « محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه ها وجود دارد؟ الف- تشخیص ، استعاره، ایهام □ ب- پارادوکس ـ مراعات النظیر ـ حس تعلیل□ ج- اسلوب معادله، ایهام ، جناس □ د-پارادوکس ـ اسلوب معادله - جناس□	۰/۲۵

www.kanoon.ir

۱۵	در مصرع « پرده هایش پرده های ما را درید» دو واژهٔ « پرده » چه آرایه ای ایجاد کرده اند؟	۰/۲۵
۱۶	با توجه به بیت « آتش عشق است کاندر نی فُتاد جوشش عشق است ک اندر می فُتاد» کدام گزینه درست نیست؟ الف- آتش عشق، از نوع اضافه تشبیهی است. □ ب- در ا ین بیت آرایه ایهام به کار رفته است.□ ج- نی و می جناس ناهمسان هستند. □ د- در هر دو مصرع آرایهٔ حسن تعلیل به کار رفته است.□	۰/۲۵
۱۷	در کدام گزینه، آرایه « اسلوب معادله » به کار نرفته است؟ الف- عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اوّل چراغ خانه را □ ب- شانه می آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایّام پریشانی بپرس□ ج- چه غم دیوار امّت را که دارد چون تو پشتیبان؟ چه باک از موج بحران آن را که باشد نوح کشتیبان؟□ د- هر کس از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من□	۰/۲۵
۱۸	در عبارت زیر به ترتیب چند تشبیه و چند استعاره به کار رفته است؟ « فراش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات را در مهد زمین بپرورد.»	۰/۵
۱۹	آرایه های هر گزینه را بنویسید، یک مورد اضافه است؟ الف- اسلوب معادله ب- مجاز ج- اغراق د- تضاد الف- تا وارهی از دم ستوران وین مردم نحس دیو مانند ب- ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند ج- با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند	۰/۷۵
۲۰	نا م هر اثر را به نام نویسندهٔ آن وصل کنید. (توجه: نام یک نویسنده اضافه است.) تذکره الاولیا — احمد عربلو قصهٔ شیرین و فرهاد — مولوی فیه ما فیه — عطار تمهیدات — علی شریعتی — عین القضات همدانی	۰/۷۵
۲۱	ملک الشّعرای بهار، قصیدهٔ دماوندیه را در سال ..... سرود.	۰/۲۵
۲۲	مصراع نخست بیت های زیر را بنویسید؟ الف) ---------- تا راهرو نباشی، کی راهبر شوی ب) ---------- بیداری ستاره، در چشم جویباران	۱
ردیف	سوالات درس فارسی صفحه سوم	بارم
	قلمروه فکر (۸ نمره)	
۲۳	عبارات و اشعار زیر را به نثر روان برگردانید ؟ الف- در هر نفس دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب. (۰/۵) ب- بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت . (۰/۵) پ ـ گفت: تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب. (۰/۵) ت- مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است. (۰/۵) ث- از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمربند (۰/۵) ج- تو بمان، ای آنکه جز تو پاک نیست. (۰/۵) د- هر که عاشق نیست ،خودبین و پر کین باشد و خود رای بود. (۰/۵) ه- اما چون حق تعالی بندهای را گزید و مستغرق خود گردانید. (۰/۵)	۴
۲۴	مفهوم عبارت « بفکن ز پی این اساس تزویر بگسل ز هم نژاد و پیوند » را بنویسید.	۰/۲۵
۲۵	مقصود از نی و نیستان در بیت زیر چیست؟ بشنو ای نی چون حکایت می کند از جدایی ها شکایت می کند گز نیستان تا مرا ببریده اند از نفیرم مرد و زن نالیده اند	۰/۵
۲۶	با توجه به جدول مفهوم کلّی هر بیت را بنویسید؟ بیت — مفهوم ۱-گفت : می‌باید تو را تا خانهٔ قاضی برم —	۱

www.kanoon.ir

	گفت: رو صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست ۲ - با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ۳ - در غم ما روزها بی گاه شد روزها با سوزها همراه شد ۴- آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند		
۲۷	عبارت زیر یادآور کدام مثل است. از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستمّ ناچار شد به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.		۰/۲۵
۲۸	با توجه به ابیات « ای دیو سپید پای دربند / ای گنبد گیتی ای دماوند پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان، بشنو یکی پند » مقصود شاعر از دماوند و سوخته جان چیست؟		۰/۵
۲۹	مقصود از عبارت « امپراتوری‌های بزرگ هم مانند انسان‌های ثروتمند معمولاً از سوء هاضمه می‌میرند » چیست؟		۰/۵
۳۰	هر یک از مصرع های زیر به کدام پدیهٔ اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف- گفت: « دینار بده پنهان و خود وارهان» (.....) ب- گفت: « جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست» (.....)		۱
جمع	موفق و پیروز باشید		۲۰